

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 63.327 van 28 november 1996
in de zaak A. 63.157/VII-13.092.**

In zake : Geert LUST,
die woonplaats kiest bij
Advocaat A. LUST,
kantoor houdende te SINT-ANDRIES - BRUGGE,
Burggraaf de Nieulantlaan 14

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat J. NIJS,
kantoor houdende te DENDERMONDE,
Noordlaan 81.

tussenkommende partijen :

1. R. VAN DE PUTTE,
 2. S. DANNEELS,
- wonende te AARSELE,
Onkelaarstraat 6.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Geert LUST op
6 april 1995 ingediend heeft om de vernietiging te
vorderen van het besluit van 9 februari 1995 van de
minister vice-president van de Vlaamse regering en
Vlaams minister van Leefmilieu en Huisvesting waarbij
zijn beroep tegen het besluit van 25 augustus 1994 van
de bestendige deputatie van de provincieraad van West-
Vlaanderen houdende weigering van de milieuvergunning om
te Tielt (Aarsele), Ankelaarstraat 3, een varkenshoude-
rij uit te breiden met 1400 mestvarkens, wordt verwor-
pen;

Gelet op het arrest nr. 59.227 van 25 april
1996 waarbij de schorsing van de tenuitvoerlegging van
het bestreden besluit wordt bevolen;

Gezien het verzoekschrift tot tussenkomst van 2 juni 1996;

Gelet op de beschikking van 6 juni 1996 die de tussenkomst van R. VANDEPUTTE en S. DANEELS toelaat;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 26 september 1996 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 17 oktober 1996;

Gehoord het verslag van Staatsraad R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat J. GHYSELS die, loco Advocaat A. LUST verschijnt voor de verzoeker, van Advocaat I. LAUREYS die, loco Advocaat J. NIJS verschijnt voor de verwerende partij, en van de eerste tussenkomende partij R. VANDEPUTTE;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de verzoekende partij in haar tweede middel o.m. de schending aanvoert van artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen; dat zij in dit verband betoogt :

"Maar voorts stelt de beslissing dan dat, spijs de echtgenoten VANDEPUTTE-DANNEELS geen landbouwbedrijf uitbaten en derhalve in die agrarische zone niet thuishoren maar wel in een woongebied, wegens een beweerd te geringe afstand tussen de nieuw te bouwen stallen en hun woning van 'overdreven geurhinder' zullen te lijden hebben mocht de gevraagde uitbreiding toegestaan worden. Meer zelfs, de beslissing heeft het over 'de nabije woonkern' (sic !!) aan de overzijde van de straat, zonder die 'woonkern' nader te beschrijven. Nochtans bestaat die zgn. 'woonkern' aan de overzijde van de straat alleen uit ... de woning van de voormelde klagers, een na het overlijden van de uitbaters-bewoners tot ferme omgebouwd klein landbouwbedrijf. Voor het overige staan verspreid tussen de landbouwvelden langs de Ankelaarstraat en de Snephoekstraat in een cirkel van zowat 300 m. slechts 6 woningen die door niet-landbouwers worden betrokken.

Door in die feitelijke omstandigheden te gewagen van een 'woonkern aan de overzijde van de straat', die a.h.w. een soort enclave binnen een agrarisch gebied zou uitmaken, miskent de bestreden beslissing het redelijkheidsbeginsel op kennelijke wijze. Het is immers kennelijk onredelijk om in die omstandigheden van een 'woonkern' te gewagen. Zulks houdt eveneens schending in van art. 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen.

3. Door bovendien te gewagen van een ruimtelijke scheiding die 'dermate klein' is 'dat gesteld moet worden dat de geurhinderdrempel binnen het agrarisch gebied hoger ligt dan binnen een woongebied' en van een 'overdreven geurhinder', stelt de Vlaamse regering de Raad van State in de onmogelijkheid de beslissing op haar wettelijkheid te toetsen. De beslissing bevat geen enkel gegeven over wat volgens de verwerende partij een 'aanvaardbare' of 'niet te kleine' ruimtelijke scheiding is en/of wat volgens haar een 'niet overdreven' geurhinder is. Waar volgens de Minister de aanvaardbare grens gelegen is, blijkt uit niets. Wanneer het beslissingsorgaan geen duidelijke grenslijn trekt, kan de Raad van State onmogelijk zijn als grensrechter -marginale toetsing-waarnemen. Een dergelijke gebrekkige beslissing schendt art. 3 van de motiveringswet";

Overwegende dat de verwerende partij hier in haar memorie van antwoord reliceert :

"Uit de feitelijke gegevens vervat in het administratief dossier lijkt genoegzaam dat er zich in de nabije omgeving van de inrichting een 11-tal woningen, inclusief deze van VANDEPUTTE-DANNEELS, bevinden. Alleszins bevindt zich één woning aan de overzijde van de straat op circa 75 meter van de op te richten varkensstal.

Het is dan ook niet onredelijk om te gewagen van 'de nabije woonkern' inclusief de eigendom gelegen aan de overzijde van de straat.

Te dezen verwijst de tegenpartij naar stuk 14 van het administratief dossier. Uit dit kadastrale plan van de gemeente Tielt blijkt toch afdoend dat zich in de nabije omgeving van verzoekers inrichting een aantal gecentraliseerde woningen, bewoond door niet-landbouwers, bevinden zodat de Raad van State in de mogelijkheid is om de redelijke aanvaardbaarheid in het ingeroepen motief marginaal te toetsen. Het lijkt derhalve niet onredelijk om te gewagen van een "nabije woonkern".

Ook in het agrarisch gebied moet bij de beoordeling van een milieuvergunningaanvraag voor een varkenshouderij rekening worden gehouden met de graad van hinder (voornamelijk geurhinder) die de geam-bieerde inrichting zal veroorzaken en mag de ruimtelijke scheiding tussen de inrichting en de woningen als voornaamste maatstaf gehanteerd worden. Door aldus te motiveren schendt het besluit de motive-ringsplicht niet, noch artikel 11 van het K.B. van 28.12.1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen.

Bovendien is het bestreden besluit niet onwettig omdat het consideransen bevat die algemene beschou-wingen inhouden nu duidelijk blijkt dat deze overwe-ging als een globale algemene samenvatting van het standpunt van de vergunningbeslissende overheid ten aanzien van het milieuhygiënisch hinderaspect dient aanzien te worden en als bovendien, zoals in casu, in de aanhef van het bestreden besluit in concreto aangeduid wordt waarom de hinder, zelfs mits naleving van de op te leggen milieuvoorwaarden, niet tot een aanvaardbaar niveau kan beperkt worden";

Overwegende dat de relevante argumentatie van de tussenkomende partijen in hun verzoekschrift tot tussenkomst als volgt luidt :

- "1. Andermaal komt '1 woonkern' ter sprake. En die woonkern bestaat 'alleen uit ... de woning van voormelde klagers'. Die woonkern, zo wordt

verder gesteld, omvat dan toch 6 woningen die door niet-landbouwers worden betrokken. Van tegenstrijdigheid gesproken. We hebben in bijlage 2 reeds de nodige correcties aangebracht. Het redelijkheidsbeginsel wordt derhalve helemaal niet geschonden.

3. 'Een ruimtelijke scheiding die dermate klein is dat gesteld moet worden dat de geurhinderdrempel binnen het agrarisch gebied hoger ligt dan binnen een woongebied'.

De wetgever voorziet precies dat de eigenaars van panden binnen een straal van 100m moeten worden verwittigd worden (via aangetekend schrijven) om hun eventuele bezwaren kenbaar te kunnen maken. Waarom moeten die eigenaars verwittigd worden als dit geen belang zou hebben?

In het advies van het Bestuur Milieuvergunningen staat : 'Het argument geurhinder kan bijgevolg niet weerhouden worden' (omdat er maar één klager zou zijn op ca 80 m).

Daartegenover staat het advies van het College van Burgemeester en Schepenen (zoals vermeld in het besluit van de Bestendige Deputatie d.d. 25.08.95) waarin wordt gesteld dat de bezwaren inzake potentiële geur- en lawaaihinder gegrond zijn. Bovendien waren er (volgens datzelfde besluit) 45 schriftelijke bezwaren die ondermeer betrekking hebben op geurhinder en waterverontreiniging door overbesteding. Wij kunnen daar nog het verslag aan toevoegen van een milieuenquête, verschenen in het stedelijk infoblad nr 6 van juni 1995 Daarenboven wordt in het besluit van de Minister gesteld 'dat in functie van de conceptie van de stallen, de verluchting ervan alsmede de mestopslag overeenkomstig de gehanteerde technische criteria in dit geval een afstandsregel tot geurhindergevoelige gebieden geldt van 400 m;'

De nieuw te bouwen stal zou nagenoeg 75 m lang zijn. De woonkernen zijn uiteraard ook geurhindergevoelig, en deze liggen binnen de straal van 400 meter, zodat geurhinder zeker moet weerhouden worden bij een verzevenvoudiging van het aantal dieren (indien dat aantal gerespecteerd wordt)!!! Ook het krenghuis zal bij uitbreiding van het bedrijf uiteraard nog meer krenghuis, en dus geur afgeven!

Dat overmatige concentratie van dieren geurhinder afgeeft is maar al te duidelijk. Wij willen hier ook uitdrukkelijk verwijzen naar studies van Dr. ROELENS (cfr. bijlage 7)

waar, naast de negatieve gevolgen van bodem- en watervervuiling de risico's van sterke geurhinder (via luchtpollutie) voor de volksgezondheid aangetoond worden.";

Overwegende dat de verzoekende partij in haar memorie van wederantwoord onder meer als volgt betoogt :

"Verzoekende partij voegt een stuk 23 aan het dossier toe, nl. een 'omgevingsrapport' van de in vakkringen gerenommeerde Gentse Em.-hoogleraar DEBRUYCKERE d.d. 24 juni 1996. ... Aan de hand van de windroos van het weerstation Beitem en de spreiding van de bestaande bedrijven en geïsoleerde woningen in de omgeving, heeft Prof. DEBRUYCKERE vastgesteld dat de verzoekende partij een uiterste inspanning heeft gedaan om in dit eenduidig agrarisch gebied de geurhinder niettemin tot een volstrekt minimum te beperken en dat dank zij de aangewende technische middelen 'in de windrichting, buiten de periodes van windstilte, sporadisch een lichte geurhinder (zou) kunnen optreden tot op relatief korte afstand van het bedrijf'.

Uit het verslag van Prof. DEBRUYCKERE (blz. 4) blijkt nog :

- * dat enkel de woning van de tussenkomende partij op minder dan 100 m. gelegen is;
- * dat er nog geïsoleerde woningen zijn op 125 m (2), 165 m en 200 m;
- * dat er nog drie landbouwbedrijven aanwezig zijn op 130, 135 en 200 m.

Van 'relatief korte afstand', waarbinnen bij winderig weer 'een lichte geurhinder (zou) kunnen optreden' is dus geen sprake.

Het is voorts trouwens de vraag of die vijf geïsoleerde woningen, gelegen op een afstand van 85 tot 200 m., in redelijkheid als een 'woonkern' kunnen beschouwd worden, hetgeen kennelijk niet het geval is.";

Overwegende dat het enige motief tot de bestreden weigering verwoord wordt als volgt :

"(...) dat evenwel binnen het agrarisch gebied aan de overzijde van de straat woningen zijn gelegen; dat aangenomen moet worden dat de geurhinderdrempel binnen het agrarisch gebied hoger ligt dan binnen een woongebied; dat in dit geval de ruimtelijke scheiding tussen de nieuwe stal en de buurwoningen evenwel dermate klein is dat gesteld moet worden dat de

geurhinder zelfs voor agrarisch gebied onaanvaardbaar hoog is; dat gelet op de te beperkte ruimtelijke scheiding tussen de nieuw te bouwen stallen en de nabije woonkern -overzijde straat- de gevraagde uitbreiding aanleiding zal geven tot overdreven geurhinder; dat een identieke vergunningsaanvraag om deze reden reeds werd geweigerd bij ministerieel besluit nr. BMV4427/600 dd. 12.03.1993.

Binnen het agrarisch gebied geldt inderdaad een hogere tolerantiedrempel voor geurhinder door veehouderijen, deze tolerantiedrempel wordt evenwel zoals aangetoond in een voorgaande overweging en een voorgaande beslissing overschreden";

Overwegende dat zowel het betrokken varkensbedrijf als de woning van de verzoekende partij in een gebied liggen dat door het toepasselijke gewestplan tot agrarisch gebied is bestemd; dat een varkenshouderij in principe thuishoort in dergelijk gebied en daarentegen doorgaans niet aanvaardbaar is in andere bestemmingsgebieden; dat bijgevolg de weigering van een milieuvergunning voor dergelijk bedrijf op grond van de overweging dat het onaanvaardbare geurhinder meebrengt voor bewoners van hetzelfde agrarisch gebied, des te precieser en concreter dient gemotiveerd te zijn; dat die motivering uiteraard ook feitelijk correct moet zijn;

Overwegende dat het bestreden besluit niet vermeldt waaruit de "woonkern" waarvan sprake is bestaat en op welke afstand van de betrokken inrichting hij zich bevindt; dat het bestreden besluit ook niet specificeert welke woningen het als "buurwoningen" in aanmerking neemt; dat uit de gegevens van de zaak blijkt dat de "buurwoningen" die het bestreden besluit vermeldt, enkel twee aan de overzijde van de Ankelaarstraat gelegen woningen zouden kunnen zijn die op 100 meter van mekaar liggen; dat dit besluit niet aangeeft wat het met de term "woonkern" bedoelt; dat het bestreden besluit ook niet vermeldt van wat die woningen de kern zouden vormen; dat dit evenmin uit de gegevens van de zaak blijkt; dat dan ook niet kan beoordeeld worden of die

woningen in de spraakgebruikelijke betekenis een woonkern zouden kunnen zijn; dat bijgevolg niet valt in te zien welke "nabije woonkern" het bestreden besluit zou kunnen beogen; dat de Raad van State dan ook niet kan nagaan hoe groot de ruimtelijke scheiding tussen de stallen van verzoeker en de "nabije woonkern" is en niet kan beoordelen of de verwerende partij in redelijkheid tot het besluit is kunnen komen dat de gevraagde uitbreiding aanleiding zal geven tot overdreven geurhinder; dat het middel gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van 9 februari 1995 van de minister vice-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Leefmilieu en Huisvesting waarbij het beroep van Geert LUST tegen het besluit van 25 augustus 1994 van de bestendige deputatie van de provincieraad van West-Vlaanderen houdende weigering van de milieuvergunning om te Tielt (Aarsele), Ankelaarstraat 3, een varkenshouderij uit te breiden met 1400 mestvarkens, wordt verworpen.

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van de verwerende partij.

De kosten van de tussenkomst, bepaald op zesduizend frank, komen ten laste van de tussenkomende partijen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op achtentwintig november 1900 zesennegentig, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	D. VERBIEST,	wnd. kamervoorzitter,
		staatsraad.
	R. STEVENS,	staatsraad,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
Mevr.	Ch. BAMPS,	toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

Ch. BAMPS.

D. VERBIEST.